

Leo Trotskij

Ett stridbart arbetarprogram för det franska kommunistpartiet ¹

5 december 1922

- 1) Partiets mest brådskande uppgift är att organisera proletariats motstånd mot den kapitalistiska offensiv som pågår i Frankrike precis som i alla andra större industriländer. Försvaret av åttatimmarsdagen, försvaret av och höjningen av rådande löneskalor, kampen för alla omedelbara ekonomiska krav – allt detta är bästa möjliga plattformen för att återförening det desorganiserade proletariats och återuppbygga dess tillit till sin egen styrka och framtid. Partiet måste omedelbart ta initiativet i varje enad massaktion som kan sätta stopp för kapitalismens offensiv och ingjuta en anda av enighet hos arbetarklassen.
- 2) Partiet måste dra igång en kampanj för att visa arbetarna det ömsesidiga beroendet mellan bibehållandet av åttatimmarsdagen och lönerna såväl som den oundvikliga effekt som dessa krav har på varandra. I sin agitation måste partiet använda inte enbart arbetsgivarnas plundringar, utan även alla angrepp som staten gör mot arbetarnas direkta intressen, som till exempel löneskatten och alla ekonomiska frågor som speciellt angår arbetarklassen såsom hyreshöjningar, allmän varuskatt, socialförsäkringar osv. Partiet måste fortsätta att aktivt agitera bland arbetarna för att skapa fabriks- och verkstadskommittéer, som omfattar alla arbetare på varje företag, oavsett om de redan är politiskt organiserade och med i facket eller ej. Målet med dessa fabriks- och verkstadskommittéer är att införa arbetarkontroll över arbets- och produktionsförhållanden.
- 3) Kampparollerna för proletariats viktiga materiella krav måste tjäna som medel för att förverkliga enhetsfronten mot den ekonomiska och politiska reaktionen. Taktiken med arbetarnas enhetsfront måste bli vår ledstjärna för varje massaktion. Partiet måste skapa gynnsamma förhållanden för denna taktiks framgång; och för detta ändamål måste det på allvar genomföra skolning av sina egna medlemmar och sympatisörer med alla tillgängliga medel vad gäller propaganda och agitation. Pressen, pamfletterna, alla slags möten, allt måste användas i detta utbildningsarbete som partiet måste genomföra i varje proletär grupp där det finns kommunister. Partiet måste utfärda appeller till de viktiga rivaliserande politiska och ekonomiska arbetarorganisationerna. Därjämte måste det då och då offentligt förklara både sina egna förslag och reformisternas, och ge skäl till varför vissa förslag accepteras och varför andra förkastas. I inget fall kan partiet ge upp sitt ovillkorliga oberoende, sin rätt att kritisera alla deltagare i en gemensam aktion. Det måste alltid försöka ta och hålla initiativet i dessa rörelser såväl som att påverka de andra att ta initiativ inom det egna programmets anda.
- 4) För att kunna delta i arbetarnas aktioner i alla dess former, för att hjälpa till att vägleda dem eller, under vissa omständigheter, ta den ledande rollen i dem, måste partiet, utan att förlora en enda dag, fortsätta att organisera sitt arbete i fackföreningarna. Bildandet av fackföreningskommittéer i federationerna och sektionerna (vilket beslutades vid Pariskonventet) och kommunistiska celler i varje fabrik och stora privata eller statligt ägda företag kommer att göra det möjligt för partiet att tränga in bland arbetarmassorna och sprida sina paroller och öka det kommunistiska inflytandet i den proletära rörelsen. Fackföreningskommittén inom varje parti- eller fackföreningsorgan kommer att upprätthålla kontakt med de kommunister som med partiets tillstånd har stannat kvar inom det reformistiska CGT och kommer att vägleda deras opposition mot de officiella ledarnas politik. De kommer att

¹ Detta handlingsprogram antogs enhälligt vid Fjärde världskongressens 32:a session, den 5 december 1922.

registrera varje fackföreningsmedlem i partiet, kontrollera hans aktiviteter och vidarebefordra partiets instruktioner till honom.

5) Kommunisternas aktiviteter i alla fackföreningar utan undantag ska främst bestå i att försöka återupprätta den fackliga enheten, vilket är nödvändigt för proletariats seger. Kommunisterna måste dra nytta av varje möjlighet att förklara de skadliga effekter som den nuvarande splittringen har och förespråka enhet. Partiet måste bekämpa varje tendens som lutar åt organisatoriskt avskiljande, cirkelgruppsatmosfär – inom fackföreningar eller orter – och anarkistisk ideologi. Det ska försvara behovet av en centraliserad rörelse, bildandet av breda organisationer på industriell basis och samordning av isolerade strejker för att kunna ersätta lokala och partiella aktioner som är dömda att misslyckas med enade massaktioner som kommer att ge arbetarna förtroende för sin egen styrka. Inom CGTU måste kommunisterna bekämpa varje tendens som motsätter sig att de franska fackföreningarna ansluter sig till den Röda Fackföreningsinternationalen (RFI). I det reformistiska CGT måste de avslöja Amsterdaminternationalen och dess ledares manipulationer till förmån för klassarbete. I båda federationerna måste de kämpa för gemensamma aktioner, demonstrationer och strejker, för enhetsfronten, för organisk enhet och för den Röda Fackföreningsinternationalens (RFI) program som helhet.

6) Partiet måste använda varje storskalig massrörelse – spontana och organiserade i lika hög grad – för att visa på den politiska karaktären hos varje klasskonflikt. Det måste utnyttja varje möjlighet till att så mycket som möjligt sprida sina politiska kampanjer såsom politisk amnesti, annulleringen av Versaillesfördraget, evakueringen av Rhenlandet osv.

7) Kampen mot Versaillesfördraget och dess konsekvenser måste stå i förgrunden för partiets alla aktiviteter. Vi måste verka för en förening av proletariats i Frankrike och i Tyskland mot borgarklassen i båda länderna som profiterar på detta fördrag. Med tanke på detta är det en trängande uppgift för det franska partiet att informera arbetarna och soldaterna om sina tyska bröders tragiska belägenhet, att de krossas av de outhärdliga levnadsförhållanden som till stor del är ett resultat av detta fredsfördrag. I syfte att tillfredsställa de allierades krav fortsätter den tyska regeringen att lägga på den tyska arbetarklassen allt större bördor. Den franska borgarklassen skonar den tyska borgarklassen, sätter sig i förhandlingar med den till skada för arbetarna, hjälper den att ta över de statligt ägda företagen och garanterar den hjälp och skydd mot den revolutionära rörelsen. Borgarklasserna i båda länderna är beredda att fullborda en sammanslagning av franska stål- och tyska kolintressen; och de är på väg att komma överens om ockupationen av Ruhr, vilket innebär förslavandet av kolgruvarbetarna i Ruhr. Men de exploaterade arbetarna i Ruhrområdet är inte de enda som hotas; de franska arbetarna kommer inte att kunna stå emot konkurrensen från den tyska produktionen, då priset på den senare i och med markens minskade värde kommer att sjunka till ett väldigt lågt pris för de franska kapitalisterna. Partiet måste förklara denna situation för den franska arbetarklassen och varna den för de faror som hotar den. Partipressen måste ständigt beskriva det tyska proletariats, Versaillesfördragets verkliga offer, lidanden och visa på det omöjliga i att genomföra fördraget. Speciell propaganda måste genomföras i de ockuperade och de krigsödelagda regionerna för att avslöja borgarklasserna i båda länderna som ansvariga för dessa regioners lidande och utveckla solidaritetskänslan bland arbetarna i de två länderna. Den kommunistiska parollen måste uppmäna till en förbrödring mellan de franska och tyska soldaterna och arbetarna i Rhenlandet. Partiet ska upprätthålla nära band med systerpartiet i Tyskland för att på ett framgångsrikt sätt genomföra denna kamp mot Versaillesfördraget och dess konsekvenser. Partiet ska kämpa mot den franska imperialismen, och inte bara dess

politik i Tyskland, utan i hela världen: speciell uppmärksamhet måste läggas på fredsfördragen i St. Germain, Neuilly, Trianon och Sèvres.²

8) Partiet måste genomföra en systematisk infiltration av armén. Vår antimilitaristiska propaganda måste skilja sig radikalt från den hycklande borgerliga pacifismen. Vår propaganda måste genomsyras av principen om att beväpna proletariatet och avvärja borgarklassen. I vår press eller i parlamentet, och vid alla gynnsamma tillfällen måste kommunisterna stödja soldaternas krav, kräva att deras politiska rättigheter ska erkännas osv. Vår revolutionära antimilitaristiska agitation måste intensifieras varje gång en ny årskull ska inkallas, varje gång ett krig hotar. Denna propaganda måste genomföras under övervakning av en speciell partikommitté där den kommunistiska ungdomen måste delta.

9) Partiet måste göra de av den franska imperialismen exploaterade och förtryckta koloniala folkens sak till sin egen. Det måste stödja deras nationella krav som utgör steg på vägen till deras befrielse från det utländska kapitalets ok. Det måste utan några reservationer försvara deras rätt till autonomi och självständighet. Den villkorlösa kampen för politiska och fackliga rättigheter för de infödda och mot uttagning av de infödda till militärtjänst, kampen för de infödda soldaternas krav – denna kamp är partiets omedelbara uppgift. Det måste obevekligt bekämpa varje reaktionär tendens, som även finns bland vissa arbetarklasselement, som uppmuntrar till att begränsa de inföddas rättigheter. Det ska skapa ett speciellt organ knutet till centralkommittén för att genomföra partiarbetet i kolonierna.

10) Vår propaganda bland bönderna för att vinna över lantarbetarna, arrende- och fattigbönderna till den revolutionära rörelsen och vinna sympati från småbönderna måste åtföljas av en kamp för att förbättra levnads- och arbetsförhållandena för lantarbetarna som hyrs ut åt eller arbetar för de stora jordägarna. En sådan kamp kräver att partiorganisationerna på landsbygden utarbetar och propagerar för program med omedelbara krav som motsvarar de speciella förhållandena på varje plats. Partiet måste utveckla dessa jordbruksföreningar och kooperativ som ställer upp på böndernas särskilda krav. Det måste ägna speciell uppmärksamhet åt bildandet av och utvecklingen av fackföreningar bland lantarbetarna.

11) Partiarbete bland kvinnorna är av yttersta vikt och kräver en speciell organisation. Det måste skapas en central kommission, kopplad till centralkommittén, med ett permanent sekretariat och allt fler lokala kommissioner samt en tidskrift som helt ägnar sig åt propaganda bland kvinnorna. Partiet måste insistera på att de manliga och kvinnliga arbetarnas ekonomiska krav förenas: det måste kräva lika lön för lika arbete utan skillnad på kön, och att de exploaterade kvinnorna deltar i alla arbetarnas aktioner.

² De här listade fördragen påtvingades de olika medlemmarna i den besegrade koalitionen som leddes av Tyskland av första världskrigets segrarmakter.

Fördraget i St. Germain slutfördes 10 september 1919 mellan Ententen och Österrike. Enligt villkoren i detta fördrag styckades Österrike upp och fick lämna över delar av sitt territorium till Italien, Tjeckoslovakien, Polen, Rumänien osv. Österrikes industri och finanser ställdes under kontroll av en ”internationell” krigsskadeståndskommitté.

Fördraget i Neuilly slutfördes mellan Ententen och Bulgarien 27 november 1919. Enligt villkoren i denna pakt förlorade Bulgarien delar av sitt territorium till Grekland och Jugoslavien, speciellt längs kusten till det Egeiska havet. Bulgarien tvingades betala krigsskadestånd, utgifter för de ockuperande trupperna och liknande saker.

Fördraget i Trianon slutfördes mellan Ententen och Ungern 4 juli 1920. Ungern avträdde delar av sitt territorium till Tjeckoslovakien och Jugoslavien. Detta fördrag innehöll inga bestämda krigsskadestånd då Ungerns ekonomi ställdes under kontroll av en specialkommission.

Fördraget i Sèvres slutfördes mellan Ententen och Turkiet 10 augusti 1920. Turkiet miste två tredjedelar av sitt territorium. Alla tyska och österrikiska investerares rättigheter annullerades. Storbritanniens inflytande över Mellanöstern erkändes som allenarådande. Ankararegeringens kamp som sedan följde och som fick stöd från Sovjetunionen gjorde detta rovgiriga avtal värdelöst.

12) Partiet måste göra långt mer systematiska och uthålliga ansträngningar än tidigare när det gäller att utveckla den kommunistiska ungdomsrörelsen. På varje nivå i de båda organisationerna måste det upprättas nära ömsesidiga relationer mellan partiet och ungdomen. Det borde antas som en princip att de unga ska vara representerade i varje kommission som är knuten till centralkommittén. Propagandaavdelningarna och partiets sektioner måste hjälpa de redan existerande ungdomsorganisationerna och hjälpa till att skapa nya. Centralkommittén måste följa ungdomspressen och tilldela ungdomsorganisationen vissa sidor i de centrala partitidningarna. I fackföreningarna måste partiet backa upp de unga arbetarnas krav i enlighet med sitt program.

13) I kooperativen ska kommunisterna försvara principen med en enda nationell organisation och skapa kommunistiska grupper knutna till Kommunistiska internationalens kooperativa sektion genom en kommission som arbetar under centralkommittén. I varje federation måste det skapas en speciell kommission för att utföra partiarbete inom kooperativen. Kommunisterna ska hela tiden försöka använda kooperativen som en hjälpstyrka i arbetarrörelsen.

14) Våra medlemmar i parlamentet, i kommunalfullmäktige osv., måste föra en kraftfull kamp som är intimt knuten till arbetarkampen och de kampanjer som partiet och fackföreningsorganisationerna genomför utanför parlamentet. I enlighet med teserna från Kominterns andra kongress och under kontroll och ledning av partiets centralkommitté måste de kommunistiska parlamentsledamöterna,, tillsammans med fullmäktigeledamöter på kommunal och regional nivå, tjäna partiet som agitatorer och propagandister.

15) Partiet måste förfina och stärka sin organisation efter exempel från de stora kommunistiska partierna i andra länder och i överensstämmelse med Kommunistiska internationalens stadgar, för att det ska kunna höja sig till den nivå som krävs för att genomföra de uppgifter som skisseras i dess program och av de nationella och internationella kongresserna, och vara i ett sådant skick att det kan förverkliga dessa uppgifter i praktiken. Det måste kämpa för en strikt centralisering, en orubblig disciplin, underordning av alla partimedlemmar under motsvarande partiorganisation och varje partiorgan under närmast överordnade organ. Dessutom måste vi utveckla den marxistiska skolningen av våra militanter genom att systematiskt utöka antalet teoretiska kurser i sektionerna, genom att öppna partiskolor; dessa kurser och skolor måste dessutom övervakas av en central kommission knuten till centralkommittén.

Översättning: *Per-Olov Eklund*